

**LABORATORNÍ MARKERY
MALNUTRICE, BIOCHEMICKÉ
MONITOROVÁNÍ NEMOCNÉHO S
UMĚLOU VÝŽIVOU.**

H. Brodská

KRITERIA MALNUTRICE

- ⊙ Albumin < 30 g/l (35)
- ⊙ Prealbumin < 0,20 g/l (transferin)
- ⊙ Abs.počet lymfocytů < 1200
- ⊙ Vahový úbytek 10% za 3 měsíce, 0,5kg/týden /BMI těl.hmotnost/výška v m² <16 těžká malnutrice/.

POSUZOVÁNÍ MALNUTRICE

- Bílkovinný pool : albumin, prealbumin, transferin, RBP
- Množství svalové hmoty : kreatinin, kreatinový index / krea v moči/
- Aktivita a charakter zánětu : CRP, PINI, PCT
- N bilance : urea sérum / moč
- Vnitřní prostředí, renální fce- proteinurie, iontové dysbalance, stopové prvky

ROZSAH A FREKVENCE MONITORACE-STAV PACIENTA

- ◉ kompenzace vnitřního prostředí /sklon k hypokalémii.. /
- ◉ přidružená onemocnění, medikace /DM, hepatopatie, CHRI, tumor.. /
- ◉ přístup, spolupráce pacienta / DUV/

ROZSAH A FREKVENCE MONITORACE- TYP UMĚLÉ VÝŽIVY

- Enterální výživa- fyziologičtější, méně komplikací /aspirace, průjmy při přechodu z parent.výživy../
- Parenterální výživa - katéetrová sepsé, metabol.komplikace /přetížení metabol.tras, zahlcení RES, iontové dysbalance, hypo,hyperhydratace../

INDIKACE VYŠETŘENÍ

Co od toho očekávám?

- Monitorace úspěšnosti terapie (ionty, glykemie, CRP, PCT, bilance.)
- Potvrzení klinické suspekce
- Zdůvodnění nejasného stavu pacienta- (třeba tam něco bude)
- Automatizmus

NA, K, CL, CA, P, MG- VYŠETŘENÍ V SÉRU

- Hyponatremie-nad150mmol/l
- sek.aldosteronismus/ snížený intravas. objem/
- poškození hypothalamu
- hypertonická hyperhydratace
- diabetes insipidus
- smrt mozku
- kontaminace při odběru /ATB, chemo/

NA, K, CL, CA, P, MG VYŠETŘENÍ V SÉRU

- Hyponatremie-pod 130mmol/l
- únik Na do třetího prostoru-ascites, výpotek
- srdeční selhání-zvýšený objem ECT
- aplikace bezelektrolytových roz.
- Nepřiměřená sekrece ADH-retence vody
- Hypokorticalismus krev/moč /substituce /

OSMOLALITY (BLOOD, URINE)

- ⦿ All osmotic active particles (measured x counted)
- ⦿ 2x Na + glykemia + urea
- ⦿ 380 mosmol/l x 265 mosmol/l
- ⦿ Quick changes- danger for neurons
- ⦿ Urine osmo- tubular function, hydratation

NA, K, CL, CA, P, MG- VYŠETŘENÍ V SÉRU

- Hyperkalemie-nad 5,0-5,5mmol/l-hodnocení závisí na pH,při poklesu pH o 0,1 vzestup K o 0,6mmol/l
- akutní renální selhání
- rozpad tkání
- výrazná akutní acidóza
- masivní přívod K

NA, K, CL, CA, P, MG-VYŠETŘENÍ V SÉRU

- Hypokalémie-pod 3,5mmol/l
- zvracení, průjmy
- K nešetřící diuretika
- chemoterapie, antimykotická terapie
- anabolismus
- hyperaldosteronismus
- výrazná akutní alkalóza

KONTAMINACE INF.ROZTOKEM /FR/

	25.4./7.11	26.4./7.48	26.4./9.00
Na	139	145	141
K	4,1	3,3	4,5
Cl	97	117	104
urea	42,9	28	43
krea	212	138	238
bili	53	39	76
AST	0,4	4,1	10,9
CB	62	31	59
CRP	162	92	193

Mentální anorexie, 163cm 34 kg

	12.55	20.47	7.05	7.15
Na	121	128	132	135
K	1,5	1,8	2,3	3,9
Cl	53	74	88	104
Ca	2,3		2.0	1,9
urea	10,1 (krea 77)		6,5	3,9 (krea 43)
AST	0,6			
Alb	45		30	25
CB	77.9		61	53
glykémie	8.9		4,7	4,3
pH		7,555	7,467	
pCO2		6,0	7,0	
BE		15,4	12,8	
chol	8,9		6.8	
TG	3,1		0,8	
U-Cr		< 15		108

PSEUDOHYPERKALÉMIE U PACIENTA S VÝZNAMNOU LEUKOCYTÓZOU

Měření	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
K+ CL	6,6	4,7 P-	6,2	7,8	6,4	6,0	5,2	3,0 P-	5,8 P+	6,0 P+	3,7 P-	4,2		
K+ ABL					3,2	2,5	3,4							

IONTOVÝ SOUBOR NA, K, Cl, Ca, P, MG V PLASMĚ

- Cl - hodnotíme ve vztahu k Na /hyperchlor.MAC větší objem FR/, AA v PN vyšší obsah Cl
- Ca - osteoporóza, osteomalacie častý výskyt u dlouhodobé PN./ zánětlivé onem.střev, sy krátkého střeva, malabsorbce Ca, steatorea -poruchy působení vit.D, přeměny na akt.formu /játra, ledviny/.
Denzitometrie !

IONTOVÝ SOUBOR- CA VYŠETŘENÍ V SÉRU

- Ca-celkové-vazba na bílkovinu 40%, 12% vazba na fosfáty, hydrouhličitan, ionizované 48%-vyvázaný heparin, .
- Ioniz. Ca jediná biologicky aktivní forma/kontraktilia, hemokoag. . / .
- Hypoalb. -10g / -0,2mmol/l, pH +0,1 / +0,03 mmol/l na bílkovinu / terapie bicarb.-snížení iCa-tetanie/

IONTOVÝ SOUBOR NA, K, CL, CA, P, MG V PLASMĚ

- P - jen malá část vázána na org.slouč.-zásadní význam pro energetiku bb. Zmetabolizování CTB až po fosforylaci.
- Minimální příjem 30 mmol/den.
- Snížení P, pokles difosfoglycerátu, posun disoc.křivky doleva, ztížené uvolňování O₂
- Výrazný pokles u refeeding sy, nutné vyšší dávky, nedostatek makroergních P hrozí až srdeční a resp.selhání

IONTOVÝ SOUBOR NA, K, CL, CA, P, **Mg** V PLASMĚ

- **Mg** - 50% absorpce v tenkém střevě, vyluč. ledvinami podle plasmatické hladiny a filtrace
- Mg význam pro metabolismus K, Ca, deplece Mg zhoršení sekrece a působení PTH, zvýšení ren. ztrát K a jeho IC def.-rezist. na podání K
- bez Mg se K nedostane do bb, a proto vážně využije AA
- Poškození tub. bb-zvýš. Mg uric-cis platina, amfoB
- Příčiny - malnutrice, dlouhodobá PN, malabsorpce, GIT ztráty, kličková diuretika

OVERFEEDING SYNDROM (CHRON. MALNUTRICE, VYSOKÉ DÁVKY GLUKÓZY BEZ MINERÁLŮ K,MG,P)

	21.3. 9,30	21.3. 15,30	22.3. 9,30
Na	136	137	138
K	3,7	2,4	4,1
P		0,15	0,9
Mg		0,3	0,8
glykémie	5,4	12,6	5,1
laktát	1,1	2,8	1,3
urea	0,6	4,6	2,0

MENTÁLNÍ ANOREXIE

Mentální anorexie

NA, K, CL, CA, P, MG-VYŠETŘENÍ V MOČI

- ⊙ Hypernatriurie-nad 200mmol/l
- ⊙ vysoký přísun Na solí /léky/
- ⊙ mobilizace Na z intersticia při zlepšení stavu
- ⊙ hyponatriurie-pod 20mmol/l
- ⊙ hyperaldosteronismus, známka hypovolémie
- ⊙ rozlišení pre a renálního selhání

NA, K, CL, CA, P, MG - VYŠETŘENÍ V MOČI

- ⊙ Hyperkaliurie-při aldosteronismu-výměna za Na
 - ⊙ hypokaliurie
 - ⊙ hypokortikalismus
 - ⊙ hrozící hypokalemie
-
- ⊙ Bilanční sledování-PN substituce/24hod
 - ⊙ výpočty FE, clearance Na, K,

MONITORACE VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ, ABR

- Klinická data
- Iontogram
- Plasmatické proteiny, hydratace
- Renální a hepatální funkce
- Kompenzace glykemie
- Astrup

ABR, LAKTÁT

- Komplexní hodnocení
- Poruchy respirační složky RAL, RAC
- Poruchy metabolické složky MAL, MAC
- Metabolická acidóza-KPCR,DM,renální insuf.,hypoxie,hypoperfuze
- metabolická alkalóza-hypoproteinémie,hyperaldosteronismus, ztráty žaludeční šťávy

ABR, LAKTÁT

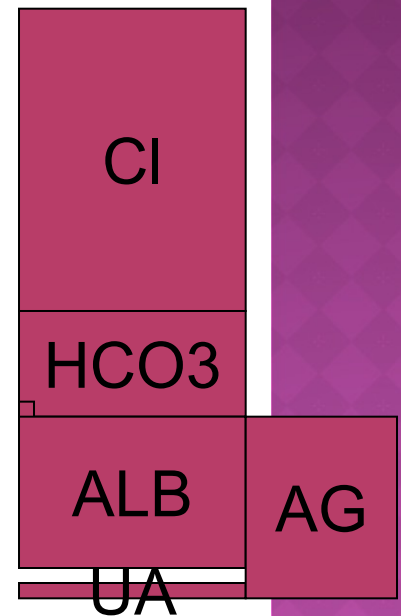
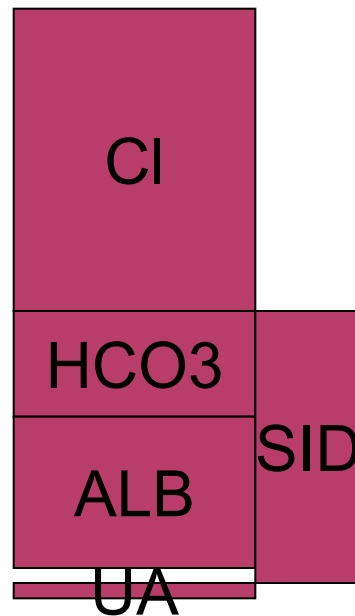
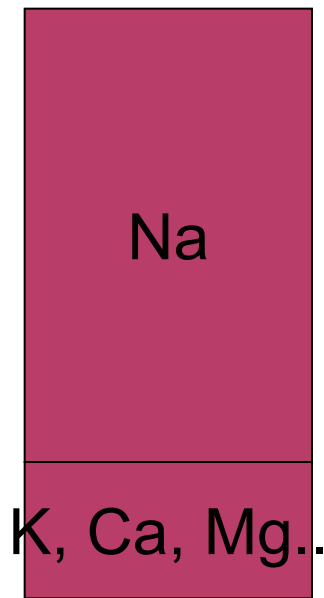
- ⊙ Respirační acidóza- CHOBP, úbytek dýchacího svalstva, pleurální výpotky, nadměrný přísun glukózy v PN
- ⊙ respirační alkalóza- při hypoxii, časná známka mikroembolizace, šok, iatrogeně při kranio cerebrálních poraněních

NOVÉ TRENDY V HODNOCENÍ ABR - STEWARD-FENCL

- ⊙ Dekompozice nálezu ABR na jednotlivé poruchy-
možnost kauzální terapie /90%smíšené poruchy
ABR/
- ⊙ pH, pCO₂, HCO₃, BE....
- ⊙ SID, Cl corig., UA, P, Alb., .AG corig.
- ⊙ Alb 44, P 0.9-1.1, Na 140

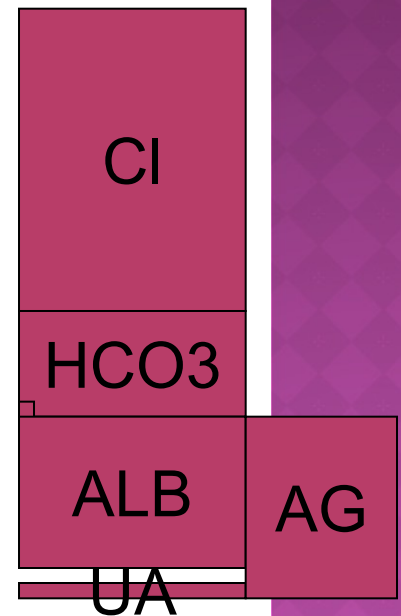
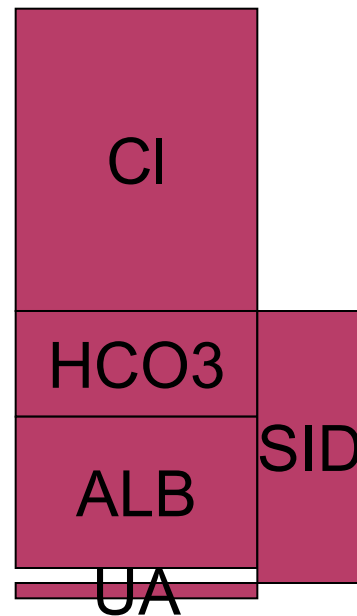
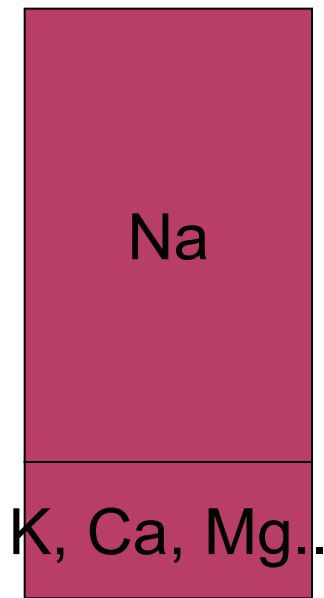
NOVÉ PARAMETRY

- $SID = Na - Cl + UA / 38 - 40 \text{ mmol/l} \dots HCO_3 + Alb. + P$
- $Cl \text{ corrig.} = Cl \text{ akt.} \times Na \text{ akt.} / Na \text{ norm.} \quad 104 - 108 \text{ mmol/l}$
- $AG = Na + K - /Cl + HCO_3 / \dots RA$
- $AG \text{ corrig na akt. albumin}$
- $UA = /Na + K + Ca + Mg / - /Cl + SID /$
- $UA \text{ corrig na akt. Na}$

INTERPRETACE NOVÝCH PARAMETRŮ

- Změny SID - snížení MAC / zvýšení Cl, UA, diluce vodou.. /
- Zvýšení SID- MAL / snížení Cl, ztráta vody.. /
- UA zvýšení- MAC / laktát, hydroxybutyrát, sulfát.. /
- AG zvýšení MAC- UA, hyperfosfatémie, snížení- MAL hypoproteinémie

NÁLEZ Č.1

- pH 7,392
- pCO₂ 2,93
- aktHCO₃ 13,1
- BE -9,6
- pO₂ 5,38
- SO₂ 76,8

○ Na 135 K 5,3 Cl 102 Alb 21 P 1,2

○ SID 22,3 Clcor 106 UA 35 AG25

○ 38-40 104-108 6-10 14-18

○ Urea 32,1 kreat 475 laktát 2,3

○ MAC se zvýšením UA /

ren.insuf.,ketolátky/

○ RAL

○ MAL

hypoproteinemická

○

NÁLEZ Č.2

- ⊙ Na 143 K 4,5 Cl 111 Alb 18 P1,2
- ⊙ SID 32 Clcr. 110 UA 9 AG 11
38-40 104-108 6-10 14-18

⊙ pH 7,400

⊙ pCO₂ 5,7

⊙ aktHCO₃ 25

⊙ BE 0

⊙ pO₂ 5,38

⊙ SO₂ 76,8

MAC hyperchloremická / snížení
SID/

MAL hypalbuminemická /snížení
AG/

norm.hodnoty BE, HCO₃

VARUJÍCÍ HODNOTY (PH, PCO₂, BE..)

⊙ pH 7,392

⊙ pCO₂ 2,93

⊙ aktHCO₃ 13,1

⊙ BE -9,6

⊙ pO₂ 5,38

⊙ SO₂ 76,8

⊙ pH 7,123

⊙ pCO₂ 3,4

⊙ aktHCO₃ 8,0

⊙ BE -22

⊙ pO₂ 10,1

⊙ SO₂ 96

KAUZÁLNÍ TERAPIE

- ◉ Zlepšení perfúze (hydratace, O₂)
- ◉ Úprava koncentrace iontů Na, Cl, K
- ◉ Kompenzace renálních funkcí, diabetu, jaterních funkcí
- ◉ Úprava hypoproteinemie
- ◉ Korekce laktátové MAC
- ◉ Korekce respirační složky

ABR, LAKTÁT

- Hyperlaktatémie-nad 2,2mmol/l /1,0/
- typ A: tkáňová hypoxie-KPCR, porucha transportu, hypoxie
- typ B: poruchy metabolismu-DM koma, intoxikace, hepatopatie, leukemie, nedostatek B1...
- vrozené poruchy metabolismu-mitochondriální myopatie
- kombinace všech typů

RENÁLNÍ SOUBOR UREA, KREATININ

- **Urea** - stav hydratace, zastoupení bílkoviny ve stravě., zvýšení urey bez krea-zvýšený přísun bílkoviny-krvácení GIT
- **Urea v moči** - stav výživy, míra katabolismu, typ renálního poškození
- **Kreatinin** - množství svalové hmoty, monitorace CHRI, v akut.katabol.stavech norm.plasmat.hladiny při snížení GF pod 25%

RENAL FUNCTION AFTER ATACS OF SEPSIS (2 MONTH IN ICU)

	3.11.	1.11.	11.09.	Ref.rozmezí
K	6,4	5,1	4,3	3,8- 5,0 mmol/l
P	2,6	1,4	1,8	0,65-1,61ug/l
urea	24	2,3	3,7	2,0-6,7 mmol/l
krea	91	25	65	44-104umol/l
glykémie	12,0	4,5	6,5	3,9-5,6mmol/l
TG	2,5	1,5	1,3	0,68-1,6mmol/l
CRP	230	13	122	<7 mg/l
PCT	18	0,2	0,3	<0,5 ng/l
U-Na	N	113	116	
CCrea	0,8	2,5	1,9	1,58-2,67

MONITORACE RENÁLNÍCH FUNKCÍ

- NGAL neutrofilní s gelatinázou asociovaný lipokalin
- v renálních tubulech- tvorba se zvyšuje při ischemii a nefrotox.poškození./elevace během 2 hodin/
- moč i krev
- časný, citlivý a neinvazivní parametr akutního renálního poškození
- Elevace nad 350-400ng/ml pozitivní predikce ARI /90%/

HEPATÁLNÍ SOUBOR BILI, ALT, AST, GMT, ALP, PAMS

- ⊙ Přetížení metab.tras, steatóza - ALT,AST,GMT
- ⊙ Intrahepatální cholestáza - dlouhodobá
PN,ztížené vyprazdňování žlučníku-chybí podnět
k vyplavení stř.cholecystokininu,zvýšený podíl
kys.litocholové ve žluči, pokles
enterohepatálního oběhu žluč.kyselin tvorba
sludge - elevace bili, ALP, GMT /5 dnů-3 týdny/
- ⊙ pAMS - elevace při th.opiáty, patolog.reabsorbci
ze střeva, hypoperfuze splachniku

METABOLICKÝ SOUBOR GLYKÉMIE, TG, CHOLESTEROL, KYS.MOČOVÁ

- ◉ Monitorace glykémie u PN u ICU pac. dop.hladiny 4.5-6.0mmol/l... (4,5-8,2 /2006/)
- ◉ Glykovaný Hgb /4-8 týdnů/
- ◉ Glykovaný albumin-fruktosamin /1-3 týdny/
- ◉ mikroalbumiurie

- ◉ Tg - zvýšení nad 5 /3/ mmol/l kontraindikace podání tuk.emulze
- ◉ Cholesterol - marker jaterní syntézy?
- ◉ Leptin - indikátor tukových zásob, sniž.MA, zvýš. bulimie,

PROTEINOVÝ SOUBOR CB, ALB, PREALB, TRANSFERIN, CHE

- **CB** - hrubý ukazatel, hydratace
- **Albumin** - rychlé přesuny do intersticia - leak, pokles pod 30 g/l ovlivní farmakokinetiku
- **Prealbumin** - nevhodný pro chron.malnutrici, vyšší hodnoty při poruše hematoencef.bariéry
- **Transferin** - zvýšení při hyposiderémii, snížení neg. PAF
- **CHE** - kvantifikace kapacity funkčního parenchymu, zvýšení Gilbert sy

- **PINI = CRP x Oroso / Prealb x Alb.**
- **1-10** - možný probíhající subakutní zánět s mírným stupněm malnutrice-vit.ohrožení nízké
- **11-20** - střední stupeň malnutrice, akutní zánět
- **21-30** - akutní zánět, pokročilý st.malnutrice, vysoké riziko komplikací, nezbytnost nutriční intervence. prognost.záv.
- **Nad 30** - bezprostřední ohrožení života.

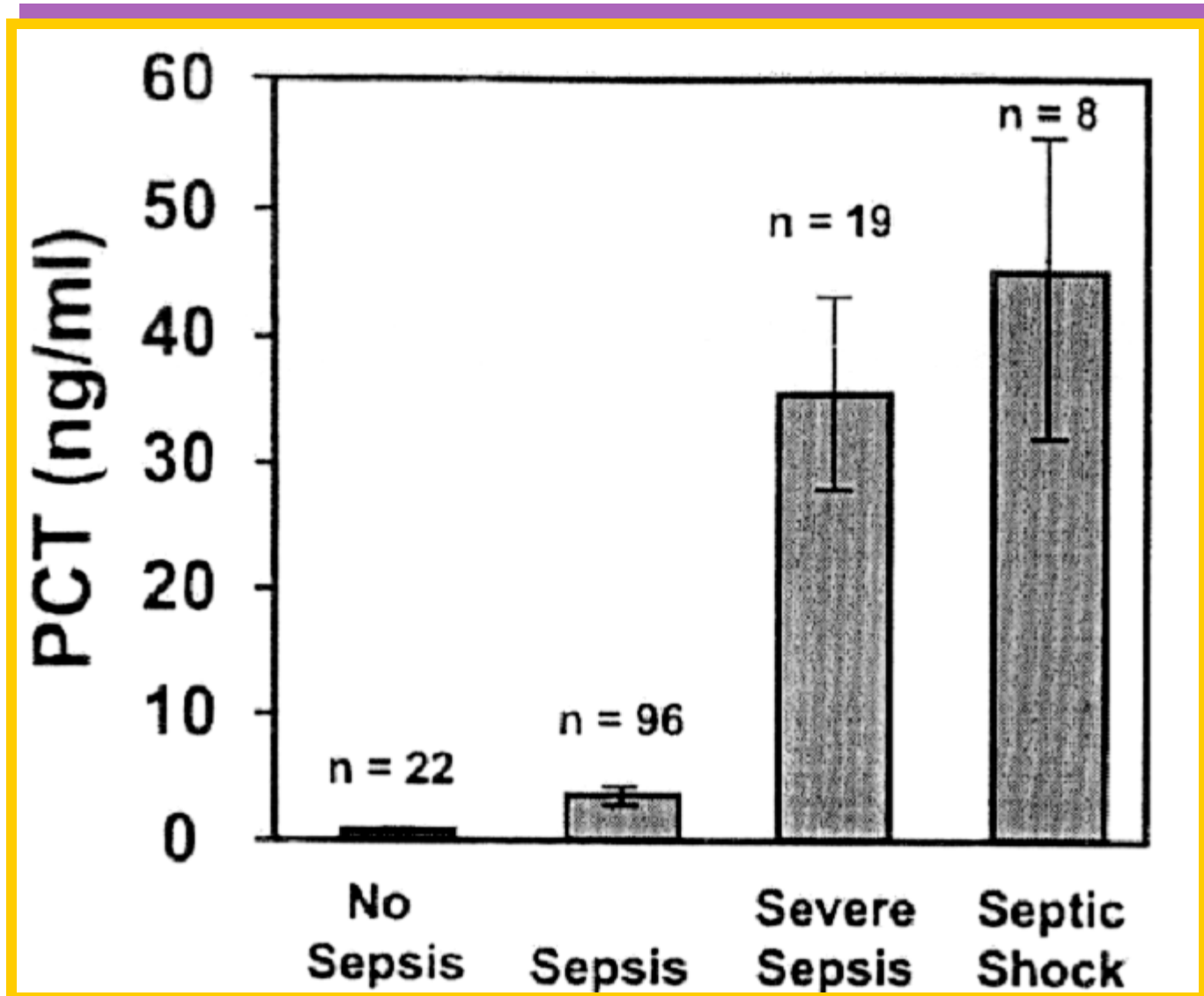
PROTEINS OF ACUTE PHASE (PAF) IN ICU PATIENTS

	21.3.after ATB treatment	2.3.development of sepsis	1.3. admission
CB	44	65	80
albumin	15	24	40
prealbumin	0,09	0,18	0,25
CRP	120	240	110
PCT	2,3	12,6	5,1

SOUBOR ZÁNĚTOVÝCH MARKERŮ

PAF

- CRP - rychlá dynamika, indukce infekcí, nesp.zvýšení tumor, nekrot.rozpad, viry, monitorace ATB terapie. Ultrasenzitivní metoda, POCT
- Oroso, PINI - zohlednění více parametrů
- Prokalcitonin - monitorace tíže sepse, kanylová sepse, infekce ohraničené, bez syst.zánětu nesp.zvýšení

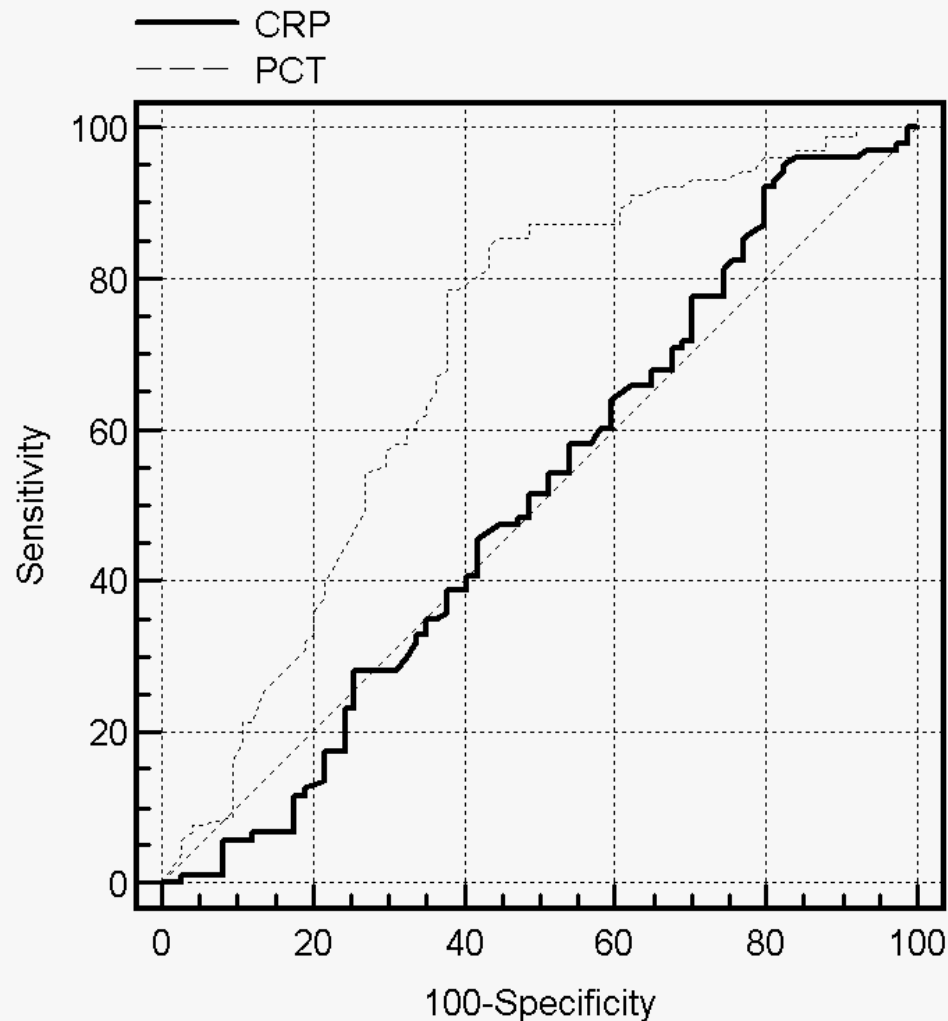
Koncentrace PCT během různých stadií sepse, klasifikovaných dle kritérií ACC/SCCM (Zeni *et al.* *Clin.Intensive Care* 1994, *Suppl. 2*, s. 89-98, cit. Meisner 2002)

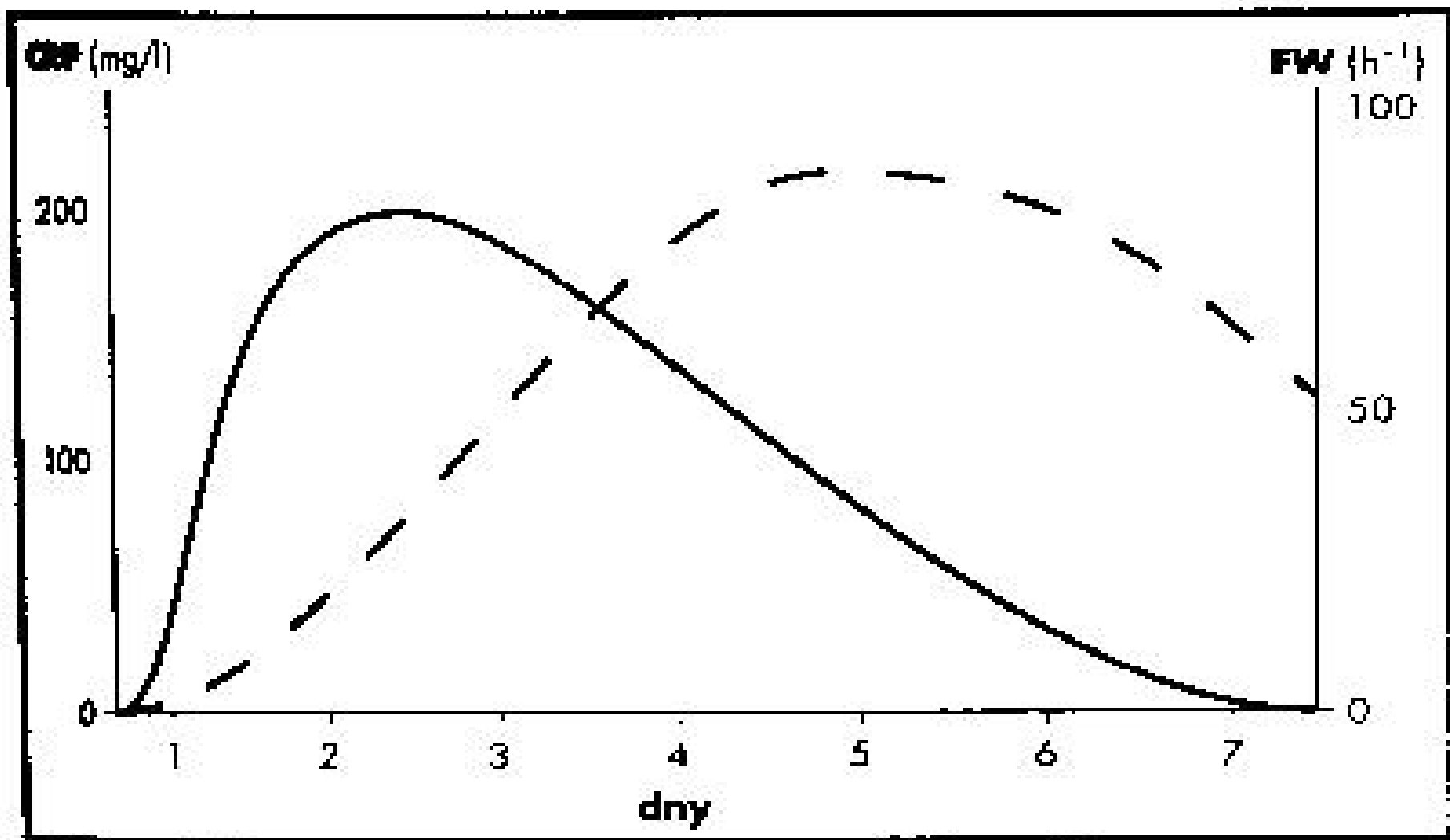
Obr. 3. Srovnání diagnostické efektivity PCT a CRP ve vztahu k MODS

ROC křivka pro CRP: Plocha pod ROC křivkou = 0,511

ROC křivka pro PCT: Plocha pod ROC křivkou = 0,698

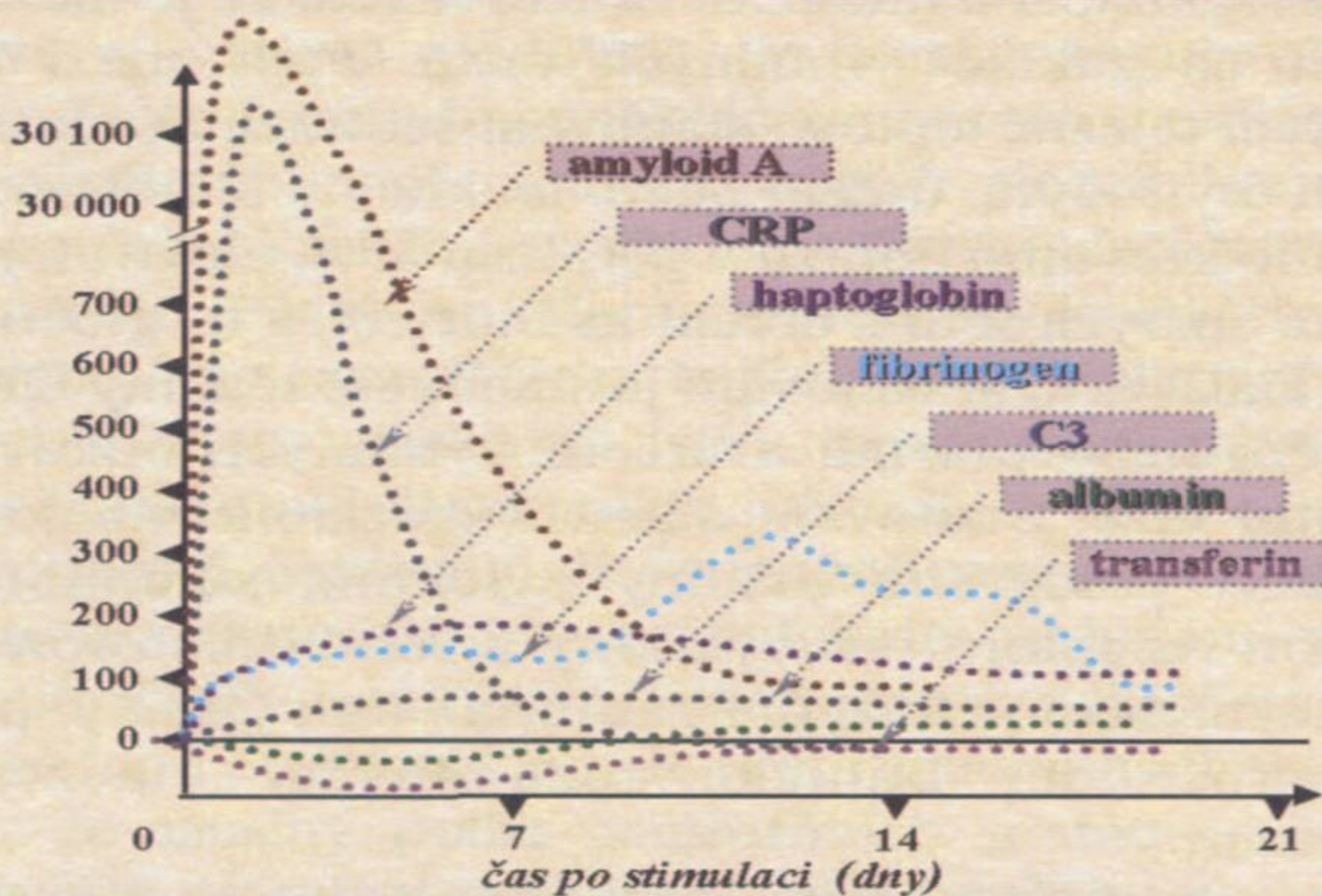
Hladina významnosti: $P = 0,000$

Obr. 8.3. Srovnání průběhu koncentrace CRP (plnou čarou) se sedimentací erytrocytů (FW, čárkovaně) u pacienta se streptokokovou angínou

BÍLKOVINY AKUTNÍ FÁZE, DYNAMIKA TVORBY

PRIMÁRNĚ LOKALIZOVANÝ BAKT. INFEKT, ROZVOJ SEPSE.

Den	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
PCT	0,1	0,12	0,23	12,3	8,2	6,1	5,0	3,0
CRP	12	86	150	180	200	150	140	80

WEGWNEERS GRANULOMATOSIS, LOB.PNEUMONIE,SEPSIS

	Na	urea	ALT	Alb	pA	CRP	PCT	chol
3.10	150	17	1,4	25	0,07	458	23	2,6
4.10	155	26,7	1,5	20	0,07	718	71	2,6

MYKOTICKÁ AFEKCE, POTVRZENÝ ASPERGILUS

Den	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.
PCT	0,5	0,6	0,3	0,2	0,3	0,1	0,3
CRP	220	280	320	230	200	150	120

CMV

	bili	ALT	AST	GGT	ALP	LD	pA	CRP	PCT
14.5 .	23	6,0	3,7	1,3	2,5	15	0,20	40	0,05
30.5	19	2,5	0,6	0,8	2,2	9,0	0,25	20	0,05

SEPSIS BIOMARKERS: A REVIEW (CH. PIERRAKOS, J.L. VINCENT) CRIT.CARE 2010

- 3370 studií, 178 biomarkerů
- 18 jen experimentálně, 58 obojí a 101 klinické studie.
- 34 specifické pro dg sepse, jen 5 senzitivitu a specifitu > 90%
- Nejčastěji použito CRP a PCT
- Neexistuje “ zlatý standart“, vhodná kombinace markerů, zvyšuje se tak dg.výtěžnost

BIOMARKERY S VYSOKOU NEGATIVNÍ PREDILEKČÍ PRO SEPSI

- PCT 99%, cut-off 0,2ng/l
- APTT 96%
- FDP 100% pro G-neg. Sepsis

- Kombinace PCT a APTT zvyšuje specifitu pro dg sepse

DALŠÍ MARKERY S DOBROU PREDILEKČÍ, SNADNÁ DOSAŽITELNOST:

- ⊙ Laktát (rozdíl v 28 denním přežití) aktualizace rozmezí pro ICU pacienta
- ⊙ koagulační parametry aPTT (negat.predilekce)
- ⊙ Cholesterol, HDL (rozdíl v 28 denním přežití),
- ⊙ stopové prvky- Se (korelace s APACHE)

DALŠÍ VYŠETŘOVANÉ MARKERY

- Stopové prvky Zn, Se, vitamíny v začátku terapie, dále podle stupně deficitu 1x/3 měsíce/ doplnění GSHPx/
- Vitamin B12, folát-postresekční stavy, IBD
- V indikovaných případech vyš.střeva-LAMA test, citrulin
- Imunolog., hematolog.vyš.

STOPOVÉ PRVKY, VITAMÍNY

FE, ZN, SE..

- ◉ **Fe** - hematolog.parametry, zvýšení-hepatopatie, při dlouhodobé PN dop.substituce, chron.infekce-snížená siderémie, norm.zásoby-přesun do RES, vyšší siderémie zvyšuje virulenci někt.bakterií
- ◉ **Zn** - kopíruje ak.fázi, aktivita 200enzymů, syntéza nukl.kys.-hojení ran 145-230 umol/den
- ◉ **Se** - aktivita GSHPx - odstraňuje nadbytek peroxidů, bb.imunita - fce T lymf., nedostatek-kardiomyopatie /malnutrice, průjmy, chron.pankreat./ Substituce 0,9-1000 umol/den

CITRULIN (HPLC)

- ◉ ve vodním melounu, v tenkém střevě je konečným produktem GLN, zdrojem též ARG,
- ◉ 75% CIT produkovaného ve střevě je vyloučeno ledvinami
- ◉ Plasmat.hl CIT je úměrná délce střeva a masse funkčních enterocytů u sy. krátkého střeva, tíži atrofovaných klků u celiakie, kvantifikace poškození enterocytů radiací
- ◉ Citlivější marker pro střední renální poškození než urea, krea
- ◉ Marker akutní i chron.renální insuficience

EKONOMICKÝ ASPEKT

Na	18	Fe	17	CHE	15	CRP	142
K	20	Glyk.	13	TRF	159	PCT	766
Cl	13	Urea	16	Bili	14	Oroso	182
Ca	18	Krea	15	ALT	17	HbA1c	199
Mg	18	TG	27	AST	17	Fruk	106
P	15	CB	13	GMT	19	Vit.B12	238
Se	611	Alb	13	ALP	16	1 bod	
Zn	96	Prea	171	pAMS	45	0,85CZK	

ZÁVĚRY

- ◉ Důsledná monitorace vnitřního prostředí-iontů, bilance
- ◉ Nutriční bílkovinné markery, indexy
- ◉ Orgánové funkce-hepatopatie, kostní metabolismus
- ◉ Zánětlivé markery CRP
- ◉ Stopové prvky-substituce při PN
- ◉ Nepřeceňovat ani nepodceňovat výsledky labor.vyš. - neléčit čísla-komplexní pohled na pacienta

„AMERICAN WAY OF LIFE“

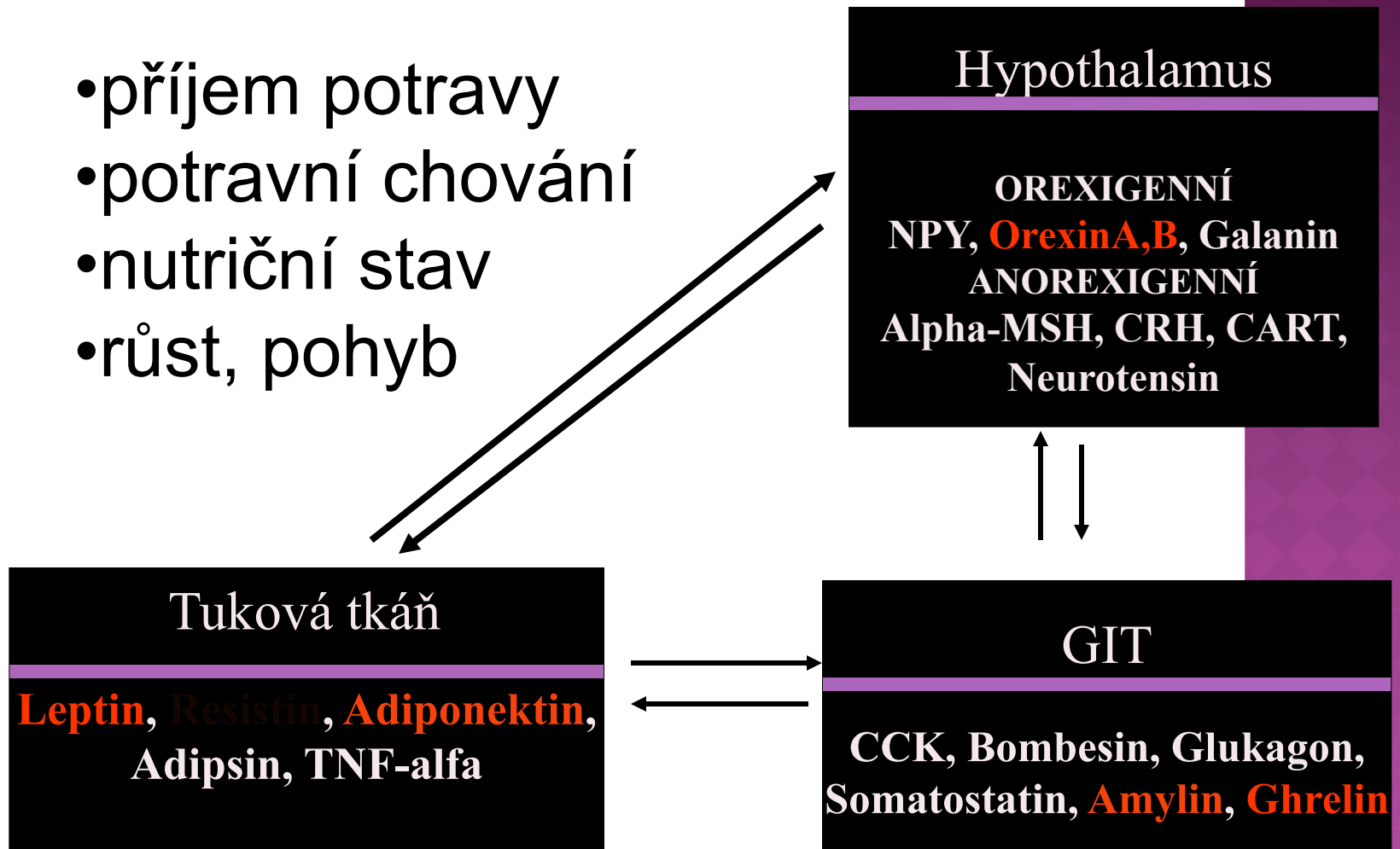
- ◉ 680 kg jídla/rok/os v roce 1970
- ◉ 806 kg jídla/rok/os v roce 2000
- ◉ **14,5 % obézních Američanů v roce 1971**
- ◉ **30,9 % obézních Američanů v roce 2000**
- ◉ 5 % dětí (12-19 let) s nadváhou v roce 1980
- ◉ 15 % dětí (12-19 let) s nadváhou v roce 2004
- ◉ Kalorický příjem stoupl od r.1971 o 335 kal/den u žen a o 168 kal/den u mužů
- ◉ Průměrná velikost oblečení u žen v roce 1950 - číslo **8**, v roce 2002 - číslo **14**

„AMERICAN WAY OF LIFE“ (DM T2)

- ◉ Japonci v Japonsku: prevalence 1 %, Japonci na Havajských ostrovech nebo na západním pobřeží USA: prevalence 10 %
- ◉ Číňané v Číně: prevalence 1,6 %, Číňané na Mauriciu: prevalence 13,1 %
- ◉ CDC: epidemie obezity
- ◉ Nová definice obezity jako choroby

ENDOKRINNÍ REGULACE ENERGETICKÉHO METABOLISMU

- příjem potravy
- potravní chování
- nutriční stav
- růst, pohyb

OBEZITNÍ PEPTIDY

Adiponektin	CCK	GHRF	MSH, alfa	POMC
ADM	Compound 7	GLP-1	MT II	ProSAAS
AGRP	Conglycinin	GRP	Neuromedin	PYY3-36
AMPK	CRSP	HMGIC	Neurotensin	Resistin
Apelin	CRF	HSO14	NPW/NPB	Secretin
Beacon	Dynorphin	Insulin	NPY	Somatostatin
Bombesin	Endorphin	Intermedin	Orexin A, B	TIP 39
Bombinakini	Fat Targ.P.	JKC-362	Oxyntomod	TRH

GHRELIN

- ⊙ Jediný periferní orexigenní hormon (x **leptinu**)
- ⊙ Žaludeční sliznice (střevo, placenta, HT)
- ⊙ Endogenní ligand receptoru (GHS1a-R) pro sekretagoga růstového hormonu (GHS)
- ⊙ **Stimulace GH**, PRL, ACTH, inhibice insulinu
- ⊙ Stimulace motility a sekrece GIT
- ⊙ P-ghrelin se snižuje po příjmu potravy, zvyšuje při lačnění (**signál hladu**)Obezita x MA
- ⊙ Asociace mutací v pre-pro-ghrelinovém genu (Arg51Gln, Leu72Met) s rozvojem obezity

ADIPONEKTIN

- ◉ Negativní korelace s obezitou, IR, DM2, ICHS
- ◉ Relativně vysoké koncentrace (ug/L)
- ◉ Minimální circadiální rytmy, nemění hladiny na lačno a postprandiálně, minimální intraindividuální biologická variabilita
- ◉ Závisí na dietě, životním stylu, medikaci
- ◉ Polymorfismus v promotorové oblasti -11377: CC, CG (1,5x), GG (2,5x vyšší riziko IM)

OREXIN A

- Preproorexin- 130 amk
- 33 amk = signální sekreční sekvence
- Ala32-Gln33 = sestřih
- Gln33-Gly66 = **ORX-A Hypocretin 1**
- Lys67-Arg68 = sestřih *prohormon konvertasou*
- Arg69-Met96 = **ORX-B Hypocretin 2**
- Gly-Arg-Arg
- N-pyroglutamylová cyklisace
- **OX1Receptor** - **selektivní (OX A)**
- **OX2Receptor** - **neselektivní (OX-A, OX-B)**
- apetit, bdělost, behaviorální stereotypy
- narkolepsie

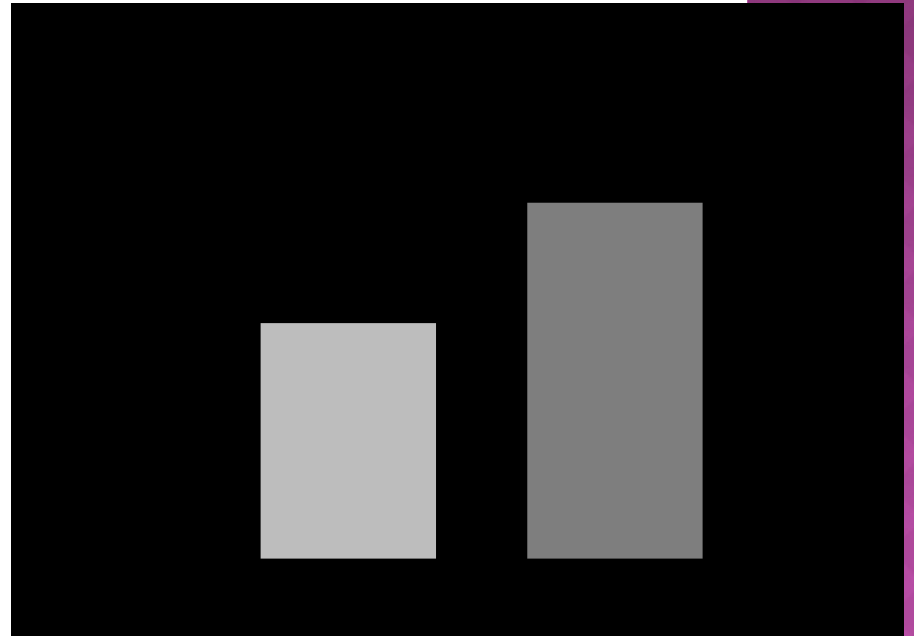
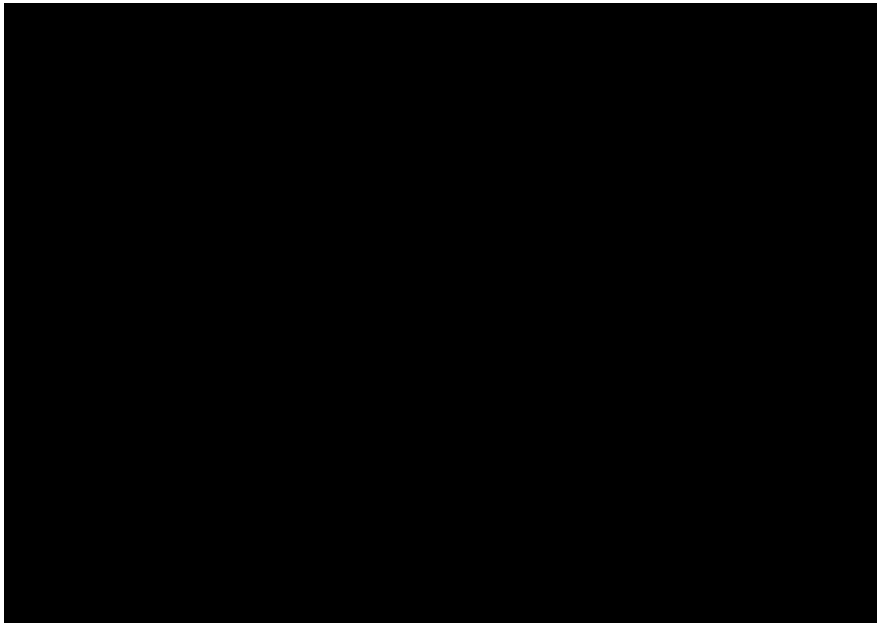
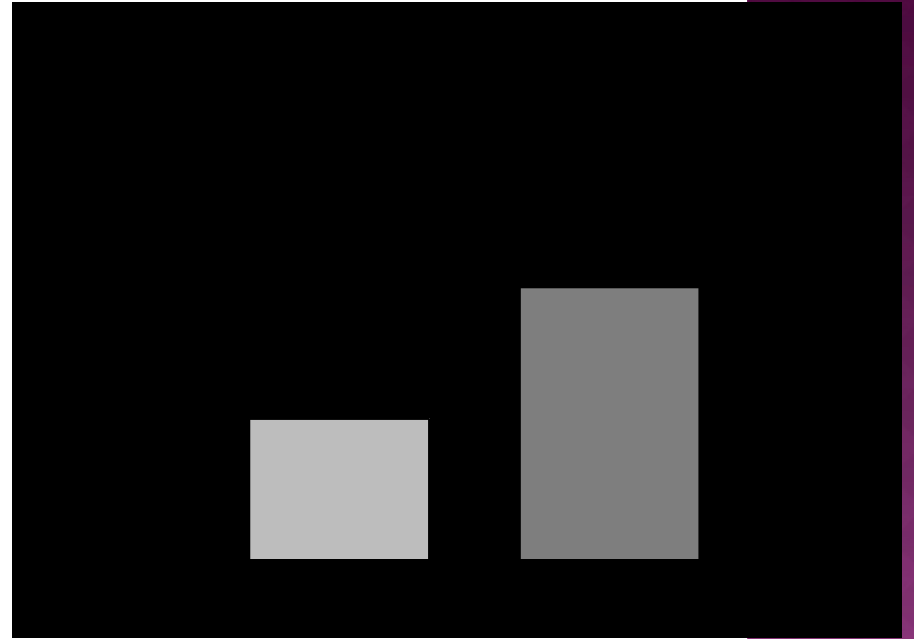
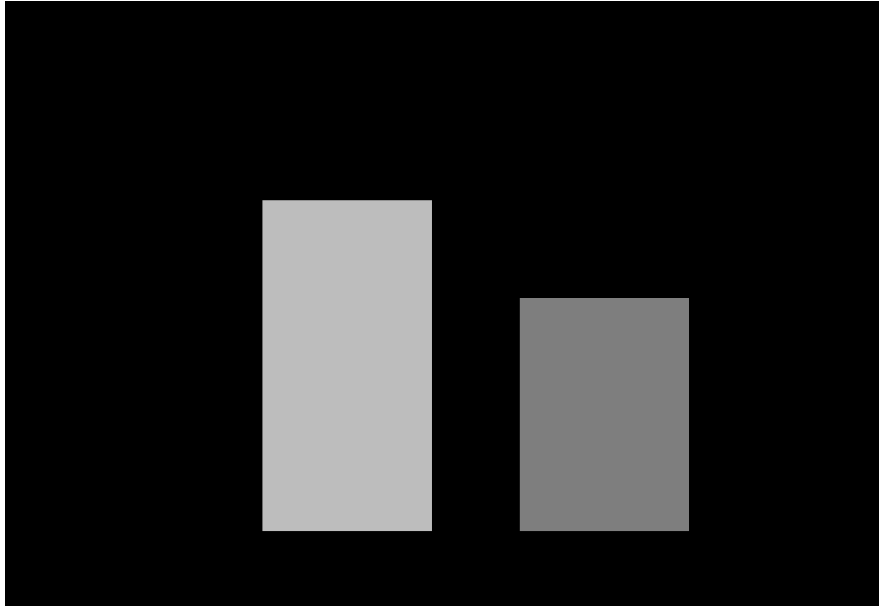
SOUBOR OBÉZNÍCH DĚTÍ

Průměr ± SEM	Chlapci (n=25)	Dívky (n=33)
Věk [roky]	12,3 ± 0,9	12,4 ± 0,7
Výška [cm]	157,8 ± 4,4	157,3 ± 4,4

Průměr ± S.E.M.	Ch před	Ch po	D před	D po
Hmotnost [kg]	75,8 ± 8,2	68,5 ± 7,7	69,6 ± 6,0	63,0 ± 5,6
BMI [kg/m ²]	29,2 ± 1,8	26,3 ± 1,7	27,7 ± 1,1	25,1 ± 1,0
GHRELIN [pg/ml]	600,4 ± 76,4	743,5 ± 113,2	571,1 ± 133,9	586,7 ± 150,3
LEPTIN [ng/ml]	16,2 ± 1,9	6,4 ± 0,9	19,2 ± 2,6	8,5 ± 1,5
OREXIN A [pg/ml]	34,0 ± 3,5	55,5 ± 4,6	32,8 ± 2,2	48,8 ± 4,1

SOUBOR OBÉZNÍCH DĚTÍ:

- Orexin A se u obézních dětí **zvyšuje** během redukce tělesné hmotnosti, leptin se **snižuje**, adiponektin a ghrelin se signifikantně **nemění**
- Hladiny ghrelinu a orexinu A **negativně korelují** s množstvím tělesného tuku, výškou, věkem a IGF1
- Významná **negativní korelace** mezi adiponektinem a insulinem, C-peptidem, věkem, výškou a hmotností
- **Mají trvale významně snížené hladiny adiponektinu**

SOUBOR PACIENTEK S MENTÁLNÍ ANOREXIÍ:

- Orexin A a ghrelin se během realimentace **snížují**,
leptin a IGF1 se **zvyšují**
- Mají významně vyšší hladiny ghrelinu (5-6x) než zdravé dívky